

01 — Pobuna

Često ga sanjam iako ga nisam upoznala.

Poznajem mu lik i oblik tela. Ponekad me pomiluje i pokrije preko glave.

Ponekad me poljubi.

Ovlašno.

Samo nasloni svoje usne na moje.

Zadrži ih par sekundi, pa ode.

Tako ja zamišljam ljubav. Možda sam naivna. Nisam sigurna. U podzemnim hodnicima sveta ljubav je iščezla.

Imam jednu knjigu. Od francuskog pisca je. Radi se o kraljici, katolicima i hugenotima. Nedostaje joj dosta stranica, ali ja umem da čitam između redova. A tamo su otisci njegovih dlanova.

Kažu da je ljubav i moguća samo među koricama.

Možda sam naivna.

Nisam sigurna.

Danas su uhvatili Martina. Priča se da mu je mašina prognozira-
la smrt od streljanja. Mi, ostali, znamo da ćemo tako da završimo i
bez testiranja. Ponekad je, ipak, važno pružati otpor, pa makar i bez
uspeha.

Sanjam i sunce. Moja knjiga i o njemu pripoveda.

Ne umem da zamislim plavetnilo neba, ali zato sunce zamišljam
kao vatru koja nas ogрева. A oblake kao vodena isparenja od kuvanja.

Možda sam naivna.

Nisam sigurna.

Mnogo puta sam plakala. Ovaj junak iz mog romana voli tu kra-
ljicu, ali su vremena nesrećna, pa im je ljubav zabranjena. Smešno je
što znam šta će da se dogodi, ali me radnja uvek rastuži.

Kada plačem, skrivam se od ostalih. Razumeli bi me, i oni plaču
u potaji. Ali bi me grdili. Nema svrhe plakati, kažu. Sami smo birali
da budemo izopšteni.

Danas su uhvatili Vanju. Pročulo se da joj je mašina prorekla smrt
od mučenja. Palimo joj sveću za pokoj duši koja nas je ogrevjala.

Uhvaćena je u krađi namirnica po supermarketima. Još uvek živimo na zalihama koje je Vanja donela.

Ponekad ne mogu da spavam. Tišina je, tada, toliko duboka da se čuju zvuci odozgo, iznad pećina. Zamišljam da je to šuštanje svih lenih haljina i perika. I zvonko sudaranje mačeva prilikom dvoboja. To je u centru naselja. Malo dalje su supermarketi, vojska i kompjuteri.

Ne znam.

Možda sam naivna.

Nisam sigurna.

Ponekad sam ljuta. Ko sebi daje za pravo da drugima odredi život prognanika? Šta ako ja hoću napolje iz podzemlja? Šta ako obavezna spoznaja načina smrti meni ne smeta? Bore se za slobodu izbora oduzimajući ga sebi i drugima?

Kažu da ni gore nema ljubavi. Da je i tamo iščezla. Da su ljudi roboti koji kupuju, troše, rađaju se i umiru, po planu koji su pojedinci odredili. Svakom se zna način umiranja.

Ponekad sam luda.

Verujem im.

A onda im ne verujem.

Ja nisam birala da budem izopštena!

Hoću napolje!

Hoću da vidim sunce!

A onda bih se borila.

Protiv kontrolisanja.

Za slobodu izbora!

Ja se ne borim. Kakva borba? Sedim zakopana. Migoljim se kao krtica podzemnim tunelima. Krađa hrane je ostala naš jedini vid otpora.

Istraj!

U svakoj borbi pobednik je onaj koji traje duže od protivnika.

Zaspim, tako, umorna.

On me pokriva.

Poljubi me mekim usnama.

Krišom otvorim oči. Sa jastuka. Vidim kako se udaljava.

Zaspim opet.

Poljubljena.

Istrajna.

Možda sam naivna.

Nisam sigurna.

Danas su uhvatili Luku. Učili su nas da se ne vezujemo jedni za druge. Ljudi u podzemlju se brzo kreću. Ne ostaju na jednom mestu. I svakog dana nekoga uhvate. Beskorisno je voleti se. Ja sam, ipak, Luku zavolela.

„Zašto se borimo onda, ako to nije zarad voljenja?“ pitala sam jednom Luku.

Nije odgovorio. Ali je razumeo.

Volela bih da mi je bio otac. Napolju.

Na suncu.

Smrt od medicinskog eksperimentisanja, prorekla mu je mašina. Najgora smrt za koju sam dosad čula. Ponekad mi izgleda da tamo gore niko ne umire slobodan.

Ponekad mi se čini da je sloboda stvar izbora.

Hoću li ikad biti slobodna?

Od mraka i od crvljeg izmeta.

„Danas je tvoj red za nabavku, Ana“.

Nisam sigurna kako da se osećam. Drugi očekuju da budem uplašena. Mislim da sam radosna? Ali to ne pokazujem. Bila bih prokažena. Moj prvi izlazak na površinu, zbog glupog razloga kakav je nabavka namirnica, uzbuđuje me. Čega bih se plašila? Sunca? Topline dana? Oblaka?

Svega što nikada nisam videla?

Kažu da strah štiti od povreda. I kažu da je pokretačka snaga univerzuma. Ali mene ne pokreće strah. Pokreće me misao o ovlašnim poljupcima. Nedoživljeno plavetnilo neba i beskrajnih šuma.

Nemam šta da izgubim i nemam šta da dobijem. Podzemna sam senka. Hrana insektima.

Radujem se.

Možda sam naivna.

Danas su uhvatili mene. Nisam se mnogo trudila. Supermarket je zatvorena prostorija, a ja sam želela da budem osunčana. Još uvek

sam zaslepljena. I koža mi je izgorela. Odeća mi je blatnjava od bežanja. Ionako sam bežala samo da bih što više videla.

Znam kako izgleda crvena, ali mi se sada, na svetlosti dana, čini veličanstvena. Mašina uvlači kap moje krvi i tiho brunda. Znam da ću uskoro da umrem i prognoza mi je nebitna. Udišem vazduh, oslobođen buđi i sivila. Osećam miris oznojenih uniformi i mašinskog ulja iz oružja. Nestalo je crva, vlage i ništavila. Nestalo je gušenja. Samo bih da me svetlost opet zaslepi. Da me iznenadi.

Da me sagori do pepela.

Mašina izbacuje rezultat brundanja.

Sve, na svetlosti sunca, ima smisla. Shvatam da volim jer voleti je stvar izbora.

Volim ovaj dodir hladnih okova. I snažni stisak na mojim nadlakticama. Volim ovu svetlost što se poigrava sa paucima u uglovima. I tamne boje jedine slike koju sam ikada videla.

Volim i modrice na mojim kolenima. I ovu kap krvi koju mi je mašina upravo oduzela. I bezizražajne oči vojnika u raznovrsnim tonovima.

Volim ovaj prozor u život koji nikada nisam živela. I sve ljude u njemu, čije kapi krvi nose sudbinu zatočenika.

Volim i njega, iako ga nikada nisam upoznala.

Neka sam i naivna.

Bar sam sigurna.

Vojnici se čude i međusobno došaptavaju. Zvuk izgovorene prognoze luta od jednih do drugih usta, a zatim se odbija o neumoljivost tavana. Znam, čuću je još mnogo nakon što me odvedu u tamu ponovljenog zatvora.

Kroz eho prognoze krilcima lepeta tanana mušica. Čini se kao da tačno zna kuda je krenula. Oko nje, u ritmu mog pulsa, snažno vibriraju visoki zidovi:

„Ana, umrećeš od ljubavi.“